

Ministry of Health Coronavirus (COVID-19) Update 21/03/2020

I le aso ananafi, na fa'atautaia ai su'esu'ega a le Matagaluega o le Soifua Maloloina i tagata e to'avalu (8) o lo'o **masalomia**, ua a'afia i le fa'ama'i o le Korona-19 (COVID-19). O lo'o fa'atino su'esu'ega fa'apitoa pe fa'amaonia ua a'afia i lenei fa'ama'i.

O i latou nei na fa'amauina tala'aga, sa faimalaga ma feso'ota'i ma nisi o o latou aiga na faimalaga i Ausetalia, Fiti, Niu Sila ma Spain ma iloa ai āuga o le fūlū ina ua taunu'u mai Samoa. O lo'o fa'anofo eseia i vaega fa'apitoa, ma mata'ituina lelei e le Matagaluega o le Soifua Maloloina i latou uma nei.

O le fa'a nofo eseia, tausia ma le mata'ituina lelei o i latou nei, ina ia mautinoa o lo'o malupuipuia le ono pipisi o le fa'ama'i o le Korona-19 i isi tagata.

O le Matagaluega o le Soifua Maloloina fa'apea ma le lagolago malosi a foma'i tumaoti o lo'o mata'ituina lelei nei ituaiga gasegase aua lava le puipuiga o Samoa.

Ua mae'a ona lafona uma fa'amaumauga ma su'esu'ega o i latou nei i Niu Sila, ina ia fa'amaonia po ua a'afia i le fa'ama'i. O le a logologo puiali'i pea le mamalu o le atunu'u i fa'amatalaga o le gasologa o nei su'esu'ega. E o'o mai i le taimi nei, e le'i maua mai lava se fa'amaoniga mai Niu Sila o le gasegase muamua lea sa masalomia.

O lo'o fa'atino i le taimi nei su'esu'ega a le Matagaluega mo i latou uma na feso'ota'i ma feiloa'i atu i tagata ua masalomia, O le a fai fo'i fa'atalatalanoaga e sailili ai tagata uma na feso'ota'i ai lata mai. O lenei galuega o se tasi o vaega o le auaunaga fa'a-soifua maloloina ina ia fesoasoani e taofi/fa'aititia le pipisi o fa'ama'i.

E fautuaina ma le malosi tagata uma o lo'o faimalaga ma afea atunu'u o lo'o a'afia i le fa'amai o le Korona-19, ina ia mata'ituina lelei lo latou soifua maloloina pe a alia'e āuga nei; fiva, tale ma faigata ona manava. Afai ae alia'e nei āuga, fa'amolemole fa'afeso'ota'i mai le Matagaluega o le Soifua Maloloina po'o se foma'i mo se fautuaga.

E fautuaina fo'i, fa'amolemole ina ia mata'itu lelei lou soifua maloloina ma ia mautinoa lou nofo lelei i le fale pe a o'o ina alia'e nei auga. Ia iai se potu e te nofo eseia po'o se vaega fa'apitoa o le fale, mai lou aiga ma ia mautinoa e aua ne'i fa'aaoga fa'atasi vaega e aai, feinu ma momoe ai.

O lo'o galalue le Matagaluega o le Soifua Maloloina ina ia si'itia puipuiga, ma ia taofiofi le ono pipisi o le Korona-19, e aofia ai ma tapenapenaga o falema'i ta'itasi. E tāua fo'i le lagolago a le mamalu o le atunu'u auā le puipuiga o Samoa.

1. *la fufulu mamā lima i taimi uma i se fasimoli ma vai mamā po'o se vailaau fufulu lima.*
2. *la pupuni lou fofoga pe a mafatua pe tale i se pepa solo mama; tia'i vave i le lapisi pe a uma ona fa'aaoga ma fufulu mamā lima pe a mae'a.*
3. *la fa'aaoga le tali fofoga pe a fa'apea o e gasegase po'o se tagata o lo'o tausia le tagata ua gasegase i totonu o le falema'i.*
4. Aua le tago so'o i ou fofoga (mata, isu, gutu)
5. Vili se foma'i po'o se falema'i lata ane mo se fautuaga pe a ua alia'e ni āuga.
6. Fautuaina e taofi ni faigamalaga o lo'o fuafuaina.
7. Fautuaina e taofia le auai i vaega o lo'o tumutumu ai tagata ma ia 1 le mita le mamao ma le isi tagata o lo'o a'afia i āuga o le fulu.
8. *la fa'amamā i taimi uma vaega ma mea totino e tagofia so'o e pei o; au o faitoto'a, luga o laulau/kesi, telefoni)*
9. Fautuaina le taofia o ni asiga ma le tumutumu i falema'i aemaise i le fanau i lalo ifo o le 19 le matutua; na'o le to'atasi le tagata fa'atagaina e tausi ma'i.

Mo fa'amatalaga sa'o ma maumautu e uiga i le gasologa ma ta'iga o lenei fa'ama'i, fa'atasi ai ma fautuaga mo femalagaiga, fa'amolemole silasila i upegatafa'ilagi ma numera o lo'o ta'ua i lalo.

FB: @samoagovt @publichealthsamoa

MOH Coronavirus Call Centre Moto'otua: Feso'ota'i mai i numera ua ta'ua i lalo;

Toll Free # - 800 6440

#21183

#21176

#21173

#22914

#22241

#24402

Ministry of Health Website: www.health.gov.ws

End